

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky:	Obec: Jenštejn	Okres: Praha-východ	Rejstř. číslo ÚS:
areál hradu	Osada:	ZSJ: Jenštejn	22072

DOS

Areál gotického hradu Jenštejn zbudovaného v polovině 12.století se nachází v severozápadní části obce centrálního shlukového půdorysu. Zbytky hradu se rozkládají na nízké pískovcové skále tvořící původní střed obce, jejíž přízemní domky po obou stranách bývalého příkopu, z části tesané ve skále, vytvářejí určitý ochranný systém. Půdorys hradiště má tvar nepravidelného obdélníka, od západu k východu 41 m dlouhého a 38 m širokého. Od okolní planiny byl oddělen ze tří stran ve skále tesaným příkopem, asi 6 m širokým a 4m hlubokým. Z jižní strany býval chráněn rybníkem. Kromě nepatrného zbytku zdiva paláce bylo ostatní hradní zdivo použito jako stavební materiál pro podhradní domky. Z hradu zbyla mohutná válcová věž-hláška, v níž je umístěna gotická hradní kaple. K věži je přístup z východu schodištěm, z části tesaným ve skále, která vede k široké hrotité bráně. V bráně začíná druhý úsek schodiště vedoucí na nepravidelně pětiúhelníkové nádvoří, z něhož vstup do věže. V roce 1973 probíhal na místě archeologický výzkum. Hrad zpřístupněn veřejnosti, v zrekonstruovaném podhradním domku vpravo od brány zřízena pamětní místnost-síň.

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky: věž	Obec: Jenštejn Osada:	Okres: Praha-východ ZSJ: Jenštejn	Rejstř. číslo ÚS: 22072/1
Mohutná válcová věž zbudovaná z tesaných pískovcových kvádrů stojí v johozápadním rohu hradu. Dolní třetina je oddělena výrazným rozšířeným ústupem. Ve zdivu horních dvou třetin věže jsou vsazeny nepravidelné jednotlivé bosované kvádry. Uvnitř věže je zachováno původní členění. Výška věže od úrovně nádvoří je 22m. Ze severovýchodu prolomen nový segmentově zaklenutý vstup, původně věž při patě vchodu neměla, vcházelo se do ní po padacím můstku z pavlače protějšího paláce brankou ve výši 8,6 m nad nádvořím hradu. Branka má hrotité na bocích zešikmené kamenné ostění, vsazena je v mělké obdélné nische, do níž zapadal můstek. Pod úrovní nádvoří v nižší části věže tzv. hladomorna, 6,5m hluboká, bez okenního otvoru, přístupná po žebříku z vstupního přízemního prostoru, který je od ní oddělen prkennou podlahou. Výška přízemí bývala 4,3m, podlaha pod prvním patrem chybí - zřetelný pouze ústupek ve zdi, na němž spočívala rovněž dřevěná podlaha. Spodní prostor věže uzavírá o 2,75 m výše kupolovitá klenba tvořící zároveň podlahu gotické hradní kaple. K věži přiléhá vřetenové schodiště /jednotlivé stupně včetně kruhového vřetene tesány z kamene/ oddělené úzkou chodbou a přístupné hrotitým kamenným vchodem.			

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky: věž	Obec: Jenštejn Osada:	Okres: Praha-východ ZSJ: Jenštejn	Rejstř. číslo ÚS: 22072/1
Kaple v patře na kruhovém půdoryse má výšku 3,7 m. Sklenuta křížovou klenbou, profilovaná hrušková žebra klenby ze světlého pískovce se sbíhají na střední na střední kruhový svorník. V síle východní zdi přiléhá malý presbytář uzavřený pěti stranami osmiúhelníka, sklenutý křížovou klenbou z šesti hruškově profilovaných žeber sbíhajících se opt v hladkém kruhovém svorníku. Hrotitý triumfální oblouk je na vnější hraně profilován oblounem, hranolkem a výžlabkem. Presbytář je osvětlen úzkým hrotitým pkénkem, jehož dolní část je novodobě rozšířená. Patro v němž se nalézá kaple, ustupuje ve zdivu o 30 cm oproti zdivu části dolejší. Před presbyteriem osazena hranolová pískovcová menza s erbem. Ke kapli přiléhá točité schodiště, na které vede hrotitý kamenný portál, původní vstup do věže. Na jeho vnější straně kamenný ústupek, do něhož zapadal zvedací můstek spojující věž s palácem. Po kamenném točitém schodišti vstup do poschodí nad kaplí hrotitým kamenným portálem s okosenou vnitřní hranou. Na východní straně osvětleno stilovým okénkem s šikmou špaletou s bankálem, vsazeným v široké segmentové nice, v jejíž rozšiřujících se špaletách jsou umístěny kamenné sedille. Po původním trémovém stropu tohoto patra zbyly ve zdivu mohutné kapsy. Věž je uzavřena rovnou betonovou deskou, která slouží zároveň jako podlaha rozhledny přístupná poklopem po žebříkovém schodišti. Kolem rozhledny patrný zbytky zděné kuželovité helmice věže.			

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky: Zbytky hradních zdí	Obec: Jenštejn Osada:	Okres: Praha-východ ZSJ: Jenštejn	Rejstř. číslo ÚS: 22072/2
Půdorys hradiště má tvar nepravidelného polygonu rozkládajícího se na pískovcové skále, která se na východní straně sklání a vytváří přirozený stupeň, na němž byl zbudován opevněný vstup do hradu se dvěma zdmi a věží. Na vnější straně příkopu se zdi od severu k jihu táhla vysoká hradní zeď, v níž se nalézala první brána. Ze zdi se zachoval pouze malý zbytek při jižním nároží. K bráně se vstupovalo z příkopu po stupních vytesaných ve skále, nad nimiž jsou dnes zavěšeny tři pískovcové erby. Vnější hradní zeď je novodobá uzavřena železnou brankou. Rovnoběžně s ní se ve vzdálenosti 6m podél svahu horního hradního nádvoří táhla zeď vnitřní, z níž se zachovala část přiléhající k věži, v níž je umístěna široká hrotitá brána. Za ní je vytesaný ve skále malý dvorek, z něhož pokračuje druhý úsek schodiště vedoucího na nepravidelně pětiúhelníkové nádvoří, na jehož jižní straně stával hradní palác z něhož se zachovala jen nepatrná část zdiva. Mezi přízemními obytnými domky rozestavěnými po obou stranách bývalého hradního příkopu vystavující torza kamenných zdí ochranného systému.			

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky: Rybník	Obec: Jenštejn Osada:	Okres: Praha-východ ZSJ: Jenštejn	Rejstř. číslo ÚS: 22072/3
Rybník přiléhající ke skalisku hradiště z jihozápadu, zbylé strany obklopoval ve skále tesaný 6m široký a 4m hluboký příkop.			